

VÄLKOMMEN TILL LEKSBERGS KYRKA

Välkommen in!

Leksbergs kyrka är en av fyra församlingskyrkor i Marie-stads församling. Med sin utsmyckning i senbarock karaktär är den en populär dop- och bröllopskyrka. Kyrkan uppfördes troligen redan på 1200-talet.

1738 ersattes medeltidskoret av det nuvarande **åttkantiga koret** och helgonbilder och triumfkrucifix togs bort.

1760 beslutades det att ett **stentorn** skulle byggas vid västra gaveln då den fristående klockstapeln av trä hade blivit för dålig. Båda medeltida klockorna flyttades över till det nya stentornet. På den större, från 1300-talet, finns ett S:t Olofs pilgrimsmärke och på den mindre klockan ett pentagram (femuddig stjärna). I forna tider kallades kyrkan för S:t Olofs kyrka då den var vigd till det norska helgonet Olof den helige. Via Bohuslän, som under medeltiden hörde till Norge, kom Olofskulten in i Västergötland och många pilgrimsresor till Sant Olofs kyrka i Trondheim, Nidarosdomen, företogs från Skara stift.

Altaruppsatsen i koret avlägsnades 1856 och ersattes av en oljemålning föreställande "Kristus i örtagården" (J Z Blackstadius) som numera är placerad på kyrkans sydvägg. 1930 renoverades den gamla altaruppsatsen från 1679 och återfick sin plats i koret efter att först varit övermålad och sedan undagömd i 74 år i ett av tornrummen!

Till höger i koret finns den **medeltida dopfunten**.

Över dörren till sakristian hänger ett **epitafium**(minnestavla) i imiterad 1700-talsstil till minnet av släkten Herzberg, som även har en gravhäll i koret.

I koret finns också en **piscina** för att hälla ut dopvattnet i och där finns också kororgeln och nummertavlorna från 1817 och 1825. När det inte är gudstjänst hänger en målning av *Gittan Jönsson* på varje nummertavla. Dessa konstverk köptes i samband med den stora utställningen "Skapelser", 1995. Sommartid, när innanfönstren är borttagna, hänger *Fritse Rinds* konstverk i fönstren, också de inköpta vid samma tillfälle.

*Kvinnan som torkade Jesu
fötter med sitt hår.*

Kyrkans **dekorativa takmålningar** är utförda av Mariestadsmålaren *Olof Collander* och hans elev *Johan Liedholm* i Läcköskolans tradition. Kortaket har en bild av "Jesus i Matteus hus" (Matt 9:9 ff), mitt i kyrkan finns "Kvinnan som smorde Jesu fötter i Simons hus" (Lukas 7:36 ff) avbildad och längst ner i kyrkan "Farisén och tullindrivaren i templet" (Lukas 18:9 ff). Detta är bilder som alla vill förmedla att Jesus tar emot och har användning av de människor som inser sina brister.

*Predikstolen är från 1900 och
baldakinen över den är från
1600-talet.*

År 1804 lät landshövding A Hierta utföra draperimålningarna som finns runt fönster och dörrar. Längst ner på söderväggen kan man se tidigare övermålade murmålningar. Dessa återupptäcktes vid en renovering 1930.

På kyrkogården

Huvudingången är sedan 1828 från tornet på västsidan.

Det gamla vapenhuset på sydsidan är nu brudkammare.

Vid ombyggnationen 1738 gjordes en ingång för prästen i korets sydmur. Ovanför denna "prästdörr" murades in ett manshuvud i sandsten

som tidigare suttit över ett fönster på det gamla koret. Men vem föreställer denna lilla gotiska skulptur? Det vet vi inte men han har fått en hedersfull placering.

Reliefernas motiv visar en stiliserad bild av "Livets träd" växande från ett trappostament: ett symbolbudskap som visar på uppståndelse och evigt liv - det centrala i den kristna tron.

Det är sällsynt med inskrifter i liljestenar (ca 2%) och det är troligt att dessa ristades in långt senare än vid tillverkningen av stenen och kanske då fått funktionen av en gravsten. En av stenarna i Leksberg har inskriften "Torsten Prästir". Liljestenarnas motiv, vilket de nu är altarstenar, votivstenar eller gravstenar, är bildliga trosbekännelser som stämmer till bön, meditation och andakt.

På sakristians yttervägg åt väster finns fyra **liljestenar**. Under tidig medeltid tillverkades en stor mängd stenar av denna typ just i vår del av landet, Kinnekulle/Husabytrakten. Hittills har man funnit ca 400 stycken. Dessa konstnärligt reliefhuggna symbolstenar av sandsten har en ännu okänd historia och vi har inga säkra uppgifter om vare sig stenarnas ålder, ursprung, funktion eller varför de enbart är geografiskt begränsade till det forna Skara-stiftet.

